

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 92/22

Luxembourg, 2. junij 2022

Sodba Sodišča v zadevi C-587/20 | HK/Danmark in HK/Privat

Starostna omejitev, ki je s statutom organizacije delavcev določena za izvolitev na mesto predsednika te organizacije, spada na področje uporabe te Direktive o preprečevanju diskriminacije

Niti politična narava takega mesta niti metoda zaposlovanja (izvolitev) ne vplivata na uporabo te direktive

Oseba A, rojena leta 1948, se je leta 1978 zaposlila kot sindikalna funkcionarka v lokalni enoti HK, danske organizacije delavcev, ki vključuje konfederacijo HK/Danmark in federacijo HK/Privat. Leta 1993 je bila izvoljena za predsednico federacije HK/Privat. Ta politična funkcija, ki je temeljila na zaupanju, je vseeno vključevala nekatere značilne elemente dela. Oseba A je bila zaposlena s polnim delovnim časom, prejela je mesečno plačo in se je zanj uporabljal zakon o plačanem dopustu.

Vsaka štiri leta je bila ponovno izvoljena in je funkcijo predsednice te federacije opravljala do 8. novembra 2011, ko je bila stara 63 let in je preseгла starostno omejitev, določeno v statutu federacije HK/Privat¹ za kandidiranje na volitvah za predsednika, ki so bile predvidene istega leta.

Po pritožbi, ki jo je oseba A vložila pri Ligebehandlingsnævnet (komisija za enako obravnavanje, Danska), je ta menil, da je bilo to, da oseba A zaradi svoje starosti na kongresu leta 2011 ni smela kandidirati na volitvah za predsednika federacije HK/Privat, v nasprotju z danskim zakonom o boju proti diskriminaciji,² ter konfederaciji in federaciji HK naložila, naj tej osebi plača odškodnino za nastalo škodo.

Ta komisija je kot zastopnik osebe A zaradi neizvršitve navedene odločbe vložila tožbo proti konfederaciji in federaciji HK. Østre Landsret (višje sodišče za vzhodno regijo, Danska) je ugotovilo, da je rešitev spora odvisna od vprašanja, ali oseba A kot izvoljena predsednica federacije HK/Privat in članica njenega političnega osebja spada na področje uporabe Direktive o preprečevanju diskriminacije. Če je odgovor pritrdilen, ni sporno, da je bila na podlagi statuta te federacije žrtev neposredne diskriminacije na podlagi starosti, ki je v nasprotju s to direktivo.

Sodišče, ki mu je navedeno sodišče predložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe, je razsodilo, da starostna omejitev, ki je s statutom organizacije delavcev določena za izvolitev na mesto predsednika te organizacije, spada na področje uporabe Direktive o preprečevanju diskriminacije.³

¹ Ta statut namreč določa, da so na mesto predsednika lahko izvoljeni samo člani, ki na dan volitev niso dopolnili 60 let, pri čemer se za člane, ponovno izvoljene po kongresu leta 2005, ta starostna omejitev podaljša na 61 let.

² La lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. (forskelbehandlingsloven) (zakon o načelu prepovedi diskriminacije na trgu dela – zakon o boju proti diskriminaciji), kakor je bil spremenjen z lov nr. 253 (zakon št. 253) z dne 7. aprila 2004 in lov nr. 1417 (zakon št. 1417) z dne 22. decembra 2004 o prenosu Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79; v nadaljevanju: Direktiva o preprečevanju diskriminacije).

³ Člen 3(1)(a) in (d) Direktive o preprečevanju diskriminacije, naslovljen „Področje uporabe“.

Presoja Sodišča

Sodišče je najprej ugotovilo, da „pogoji za dostop“ v smislu člena 3(1)(a) te direktive⁴ do mesta predsednika organizacije delavcev spadajo na njeno področje uporabe.

V zvezi s tem glede pojma „pogoji, pod katerimi je dostopna zaposlitev, samozaposlitev ali delo“ v smislu te določbe, iz sočasne uporabe izrazov „zaposlitev“, „samozaposlitev“ in „delo“ izhaja, da ta določba zajema pogoje za dostop do katere koli poklicne dejavnosti, ne glede na njeno naravo in značilnosti. Navedene izraze je treba namreč razumeti široko, kot je razvidno iz primerjave različnih jezikovnih različic te določbe.

Tako je iz člena 3(1)(a) Direktive o preprečevanju diskriminacije razvidno, da njeno področje uporabe ni omejeno le na pogoje za dostop do delovnih mest, ki jih zasedajo „delavci“ v smislu člena 45 PDEU.

Poleg tega cilji te direktive potrjujejo tako jezikovno razlago. Direktiva o preprečevanju diskriminacije, katere pravna podlaga je sedanji člen 19(1) PDEU, namreč ne varuje le delavcev kot šibkejše stranke delovnega razmerja. Namen te direktive je zaradi socialnega in javnega interesa odpraviti vse ovire, ki temeljijo na diskriminatornih pogojih za dostop do sredstev za preživetje in do možnosti z delom prispevati k družbi, ne glede na pravno obliko, na podlagi katere se delo opravlja. Tako vprašanje, ali pogoji za dostop do mesta predsednika federacije HK/Privat spadajo na področje uporabe navedene direktive, ni odvisno od tega, ali je tak predsednik delavec v smislu člena 45 PDEU in sodne prakse, s katero se ta razlaga.⁵

Politična narava tega mesta ne vpliva na vključitev navedenih pogojev na področje uporabe Direktive o preprečevanju diskriminacije, saj se ta uporablja tako za javni kot za zasebni sektor in ne glede na to, za katero vejo dejavnosti gre, pri čemer so izjeme izrecno navedene.⁶ Poleg tega metoda zaposlitve, kot je izvolitev, nikakor ne vpliva na uporabo te direktive.

Zgornjih presoj ne omaja trditev, povezana s pravico organizacij delavcev do svobodne izvolitve svojih predstavnikov, ki je del svobode združevanja, določene v členu 12 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

To pravico je namreč treba uskladiti s prepovedjo diskriminacije pri zaposlovanju in delu, ki je predmet Direktive o preprečevanju diskriminacije, kot konkretizacijo splošnega načela prepovedi diskriminacije, določenega v členu 21 Listine. Ker svoboda združevanja ni absolutna, je lahko njeno uresničevanje v skladu s členom 52(1) Listine omejeno, če so omejitve predpisane z zakonom ter če spoštujejo bistveno vsebino te svobode in načelo sorazmernosti.

Sodišče je v nadaljevanju v zvezi z razlago člena 3(1)(d) Direktive o preprečevanju diskriminacije, v skladu s katerim se ta direktiva med drugim uporablja v zvezi s sodelovanjem v organizaciji delavcev, ugotovilo, da opravljanje dejavnosti predsednika take organizacije spada na področje uporabe te določbe. Kandidiranje na volitvah predsednika organizacije delavcev in opravljanje funkcije predsednika po izvolitvi je način „sodelovanja“ v taki organizaciji v običajnem pomenu navedenega izraza.

Taka razlaga ustreza cilju te direktive, ki je določiti splošni okvir boja proti diskriminaciji pri zaposlovanju in delu med drugim zaradi starosti, tako da se pojmi, ki v členu 3 te direktive določajo njeno področje uporabe, ne smejo razlagati ozko.

⁴ Iz člena 3(1)(a) te direktive izhaja, da se ta direktiva v mejah pristojnosti, ki so prenesene na Evropsko unijo, uporablja za vse osebe, bodisi v javnem bodisi v zasebnem sektorju, vključno z javnimi telesi, kar se tiče pogojev, pod katerimi je dostopna zaposlitev, samozaposlitev ali delo, vključno z izbirnimi merili in pogoji za sprejem v službo, ne glede na to, za katero vejo dejavnosti ali hierarhično mesto gre, vključno z napredovanjem.

⁵ V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je „delavec“ v smislu te določbe Pogodbe oseba, ki neko časovno obdobje v korist druge osebe in po njenih navodilih opravlja storitve, za katere prejme plačilo.

⁶ V skladu s členom 3(4) Direktive o preprečevanju diskriminacije lahko države članice določijo, da se ta direktiva ne uporablja za oborožene sile, med drugim kar zadeva diskriminacijo zaradi starosti.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Corina Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Ostanite povezani!

